

BENCION DRUTIN

ur. 1931; Stołpie

Miejsce i czas wydarzeń	Chełm, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Chełm, II wojna światowa, matka, Gipsz, Rachela, Drutin, Rachela, ojciec, Gipsz, Gerszon, brat, Gipsz, Jakow, rodzina Grzesiuków, Niemcy, prześladowanie ludności żydowskiej, akcje, ucieczka do Grzesiuków, likwidacja chełmskiego getta, ukrywanie się u rodziny Grzesiuków

Ukrywanie się u rodziny Grzesiuków

[Grzesiuk] mógł dostać [mieszkanie] bez pieniędzy, ten cały majątek [nasz] mógł zostać u niego. [Jednak] on powiedział mojemu ojcu, że jeżeli będzie nam ciężko w getcie, to on nam pomoże. Nie wiedział, że to będzie trwało prawie dwa lata, myślał, tydzień, dwa tygodnie, trzy tygodnie i z powrotem wrócimy do getta.

Przy trzeciej akcji przyszli do nas i powiedzieli nam, że teraz będzie okropna akcja. Nikt nie wiedział, że będzie koniec getta. Gdy uciekaliśmy, to widzieliśmy jak Niemcy i Ukraińcy idą do getta. Myśmy szli przez pole, bo obawialiśmy się, że [ktoś] nas pozna, że jesteśmy Żydami. Przyszedliśmy do Grzesiuków, mój ojciec nie chciał zostać z nami, bo jakieś trzy miesiące temu, siostra mojej matki i jej rodzina schowali się u jednego chłopca. Ten człowiek zamordował ich wszystkich. Mój ojciec poszedł schować się w innym miejscu i [zginął], nie wiemy jak. Czy zabili go na miejscu, czy wzięli go do Sobiboru?

Naprzeciwko [domu Grzesiuków] był rynek, [na którym] nie wolno było sprzedawać mięsa, jajek. [Gdy] przychodzili żandarmi to kobiety [handlujące nielegalnie] rozbiegały się we wszystkich kierunkach. Nieraz jedna albo dwie kobiety przyszły do Grzesiuków, schować się, [a] za nimi przychodzili żandarmi.

Moja matka nieraz myślała, że nas odkryją Niemcy, to się żegnała ze mną i z moim bratem, [bo] kto wie [czy] jeszcze będziemy mogli się pożegnać.

Były wtedy dwa sklepy, w jednym była cukiernia, [w] drugim sklepie już nie pamiętam, co było. Wiem, że było [tam] pełno żandarmów, wchodzili i wychodzili, bo były tam młode ekspedientki.

Nieraz, jak [to]dzieci, ja z moim bratem, zaczęliśmy się bawić, któryś z nas zaczął się śmiać, to zaraz matka przyszła i zakrywała nam usta.

Niemcy [chodzili] z psami, szukali mięsa, masła, [czy] ktoś [nie] schował, ale oni nie przeszukiwali piwnicy, [ponieważ] stała tam śmietnik i leżał taki chodnik brudny. Gdy

Niemcy zobaczyli to zaraz zaczęli: „Scheiße!, Scheiße!” Nie wiem czy weszli z psami do środka. Niemcy byli tacy higieniczni, że gdy tylko śmierdziało, to oni uciekali od tego miejsca.

[Pani Grzesiukowej przyśnił się] mój ojciec i powiedział: „Co ty zrobiłeś z moją rodziną, to teraz ja zrobię z twoją rodziną.”. Rano wstała i powiedziała: „Co będzie z nami, to będzie z nimi.”.

Nie było światła, była podłoga, były ściany [z] ziemi, było wszędzie mokro. Było jakby łóżko, taka płata drewna i na tym był siennik, na tym leżeliśmy. Ojciec w nocy poszedł do getta, kiedy już nie słyszeliśmy tyle strzałów, i [przyniósł nam] kołdrę i dwie poduszki. To nas ocaliło, po prostu leżeliśmy jeden koło drugiego.

Dostałem choroby reumatycznej, bo było bardzo mokro w tej piwnicy, nie mogłem ruszać rękami, nogami i bardzo mnie bolało. [Wtedy Grzesiuk] wziął nas na górę, na strych i byliśmy tam tydzień. To było w lecie, w dzień było strasznie gorąco, tam było mi lepiej.

Chcieliśmy tylko zostać przy życiu i zostaliśmy, dwoje dzieci i matka, żadnych Żydów więcej nie było małych, jak ja i mój brat. Mój brat miał wtedy pięć i pół roku, a ja miałem dwanaście i pół.

Piwnica wydawała mi się wtedy wielka, ale później gdy wszedłem do tej samej piwnicy, po wojnie, to wyglądała [na] taką małą. Te dwa sklepy wyglądały [na] takie duże, a teraz z [tych] dwóch sklepów zrobiono jeden sklep [i on] w ogóle nie jest duży.

Data i miejsce nagrania	2009-09-22, Ramat ha-Szaron
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Marzena Baum
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"